Артур Шніцлер.

Жінка вченого

(Продовження з попереднього числа)

Те, що потім наступило, видається мені божевільним сном. Я спішив на станцію смертельно переляканий. В залізниці товкся я цілу ніч і не міг ні на хвильку заснути. Коли я приїхав додому сподівався, що мої батьки про все вже знають, і я майже здивувався, коли вони привитали мене зо звичайною радістю й ввічливістю. Потім переживав я ще довгі дні в смертельнім зворушенню, сподіваючися все щось страшного при кожнім дзвінку, при кожнім листі я тремтів. Вкінці прийшла вістка, що мене заспокоїла: була це картка від мого товариша, котрий на ферії лишився дома в малім містечку; він писав мені про звичайні новинки, пересилаючи веселий привіт. Отже ж не сталося нічого страшного, що найменше не прийшло до публичного скандалу. Я з того мав виносити, що між ними все тихо полагодилося, що він їй простив, і що вона покаялася.

Одначе це моє перше переживання остало все в моїх споминах, як щось сумне, майже понуре і я вважав себе тим, що без своєї вини знищив спокій одної родини. Згодом це почування зникло й щойно пізніше, коли я через нові переживання ліпше й глибше навчився розуміти цю хвилю, огортала часом мене дивна туга за Фредерікою — наче жаль, що чудова обітниця не сповнилася. Але й ця туга минула й сталося так, що я про цю молоду жінку майже зовсім забув. — І от тепер усе нараз змінилося й минуле стало знову переживанням, але ще могутнішим, ніж тоді, бо люблю Фредеріку.

Сьогодні видається мені ясним все те, що в останніх днях було для мене дивною загадкою. Ми сиділи пізним вечером над бегером моря, лише обоє, бо хлопець уже спав. Перед полуднем просив я її, щоб прийшла; я говорив зовсім байдужо лише про нічну красу моря й про те, як чудово було би бути на березі й гаддіти в пітьму ночі, коли кругом панує безкрая тиша. Вона нічого не відповідала, але я знав, що вона прийде. І тепер сиділи ми над берегом моря, майже мовчки, рука в руку й я відчував, що Фредеріка мусить бути моєю, коли лише схочу. Пощо говорити про минувшину, думав я — й я знав, що вона від першої нашої стрічі так само думала. Чи ми є такими самими, як були тоді? Нам так легко, так свобідно; спомини кружляють високо над нами, як далекі літні птахи. Можливо, що вона не одно ще переживала, протягом тих семи літ, як і я — але що це мене обходить? Тепер ми живемо тим, що є нині й належимо до себе. Вона була вчора може нещасливою, може легкодушною, одначе нині сидить мовчки біля мене над берегом моря, держить мою руку в своїй і тужить за тим, щоб бути в моїх обіймах.

Поволі відпровадив я її тих кілька кроків до хати. Довгі, чорні тіни кидали дерева вздовж дороги.

Поїдемо завтра човном раненько на море, — сказав я.

— Добре, — добре, відповіла вона.

— Я буду біля моста ждати коло семої...

— Куди поїдемо? — спитала.

— На, остров, там... де стоїть маяк, бачите його?

— О так, то червоне світло. Чи це далеко?

— Година їзди, — можемо дуже скоро вернути.

— Добраніч, — сказала вона й увійшла в браму.

Я пішов. — Може за кілька днів забудеш мене знову, але завтра буде прегарно.

Я був скорше на помості, ніж вона. Малий човен чекав; старий весляр розгорнув вітрила й курив люльку, сидячи при кермі. Я вскочив до човна; хвилі колихали мене, а я ковтав хвилини дожидання, як ранній напій. Дорога, куди я звернув свої очі, була ще зовсім пуста. За чверть години надійшла Фредеріка. Вже здалека бачив я її, мені здавалося, що вона йде скорше, як звичайно; коли вона прийшла на поміст, я піднявся; щойно тепер побачила мене й усміхнулася, витаючи мене. Нарешті була вона на другій стороні помосту, я подав їй руку й поміг всісти до човна. Весляр відчепив човен і ми поплили. Ми сиділи близько себе; вона оперлася об моє рамя. Була одягнена зовсім біло й виглядала на вісімнадцятилітню дівчину.

— Що цікаве є на тім острові? — спитала.

Я мусів усміхнутися.

Вона запаленіла й сказала: — Маяк, ні?

— Може й церква, — докинув я.

— Спитайте його... — показала на весляра.

Я запитався: — Скільки вже літ тій церкві на острові?

Але весляр не розумів ні слова по німецьки, й так могли ми по тій спробі почувати себе ще самотнішими, як досі.

— Там делаке, — сказала вона, показуючи очима, — чи це таком остров?

— Ні, — відповів я. Це вже Швеція, суходіл.

— Це було б ще гарніше, — сказала.

— Так, — відповів я — — але там треба б остати... довго... все...—

Коли б вона сказала мені тепер: "Ходи, підім разом у чужий край й не вертаймо ніколи", — я був би на це згодився. Як ми так плили човном серед чистого повітря, з ясним небом над нами, а кругом нас мерехкотіла вода, мені здавалося, що це якась святочна подорож, а ми самі є королівська пара, й усе попереднє наше життя зникло.

Незабаром могли ми вже бачити хатки на острові, білу церков на горбку, що піднімався чимраз вище здовж цього острова; усе виступало чимраз виразніше. Наш човен летів просто до берега. Небавом почало кружляти побіч нас кілька малих рибацьких човнів; весла на них були відложені й вони плили лініво по воді. Фредеріка дивилася переважно на остров, але нічого не бачила. За нецілу годину в'їхали ми до пристані, що була окружена деревляним помостом так, що море творило тут малий став.

Кілька дітий стояло на помості. Ми висіли й пішли поволі на беріг; за нами діти, але небавом вони десь згубилися. Ми майже потопали в рідкім, опаленім піску, що його нанесла тут вода. На однім просторім сонянім місці, що сягало аж до моря, сушилися розпростягнені сіти; кілька жінок сиділо перед хатами й плело сіти. Коли ми перейшли ще зо сто кроків, стали зовсім самі. Ми зійшли на вузьку доріжку, що вела від хат на другий кінець острова, туди, де стояв маяк. По лівій стороні було море, віддалене ві нас убогими загонами ріллі, що ставала чимраз вужчою; по праві тягнулися горби, а на їх вершку бігла стежка до церкви, яку ми лишили позаду. Понад тим усім тяжко-висіло сонце й тиша. — Ми не говорили з Фредерікою цілий той час нічого. Я не відчував потреби говорити; мені було незвичайно добре так мандрувати з нею в цій великій тиші.

Але вона почала говорити.

— Нині тиждень... — сказала вона.

— Що таке?

— Я ще нічого не знала... не знала навіть, де буду їхати.

Я нічого не відповідав.

— Ах, як тут гарно, — сказала і вхопила мою руку.

Я відчув, як мене щось до неї тягне; найрадше був би я її вхопив у свої обійми й поцілував.

— Чи так? — спитав я тихо.

Вона замовкла й споважніла.

Ми прийшли аж до домику, що був прибудуваний до маяка, тут кінчилася наша дорога; ми мусіли вертати. Вузька пільна стежка провадила досить стрімко вгору. Я завагався.

— Ходіть, — сказала вона.

(Докінчення в наступному числі)

КОМУ ДАЮТЬ ПРИЗНАННЯ

В висловленню признання п. Р. Б. Бенетові за його "відвагу" в пропонуванню конференції, для ревізії "Брітіш Норт Американ Акту", Др. С. Б. Гордон каже, що певні знаки довкола провінціальних границь вказують на небезпечний вогонь під верхом нашої федеральної конституції. Цей визначний новеліст додав, що він чув, що вулкан є способом землетрусу й що між двома він скорше згодився б на перину небеснову.

Ось так пише загальна канадійська преса. Дає признання п. Бенетові за "геройство". Але чи застановлялися читачі тої преси, хто якраз дав почин, а властиво, перший визов Б. Н. А. Акті? На це скажімо, що ніхто інший, як наш премієр Ейбергарт. Всі пригадують його перші атаки Б. Н. А. Акту, підчас його кампанії, й тоді, п. Бенет і другі подібні йому казали, що кроки п. Ейбергарта є не конституційні після Б. Н. А. Акту. Вони завсіди покликались на цей Акт.

Але сьогодні коли вони бачать, що опінія в канадійського загалу є за ревізією цього акту й коли хтось візьме кредит за те, то вони хотять приписати його п. Бенетові. П-и Бенет певне буде записаний в історії Канади як реформатор Б. Н. А. Акту й тоді, вони знову зможуть покликатись на факт, що вони були тими, що змінили цей пережитий акт.

Ви ходить про те, щоб не виглядало, що загал виборон собі ті права, але щоб виглядало, наче ці верхи й політикери були такі добродушні, що дали загалові нові зміни. Ось і вже є одна точка для виборів колись.

Але дійсне признання геройської відваги належиться премієрові Ейбергартові й загалові Алберти, що заманіфестував поперття п. Ейбергарта в його підприняттю, коли він дав визов деяким точкам Брітіш Норт Американ Актові. Почекаймо трохи й це саме станеться з деякими "законами!"

АГІТАТОРИ ОРГАНІЗУЮТЬ ХІНЦІВ В ЕДМОНТОНІ

Міністер Мейнард подав до відома, що делегація шістьох, репрезентуючи жонатих безробітних мужчин, бажають звітись перед послами підчас кавкусу і домагаються більшої державної допомоги для хінців. Довідуємось, що один із тих шістьох організував хінців у Келгарах і мав поміч майора в тому домаганню. Він скористав там мало, але наробив багато непорозумінь та прибув до Едмонтону.

Довідуємось, що вже й в такий спосіб пробують зворити невдоволення проти цього уряду й на тій підставі непозволено делегації прибути. Пять їх із шістьох мають заняття, але ставлять себе репрезентантами проводу, й один з них поінформував домініяльного управителя реліфу, в Едмонтоні, що його головною цілею є робити проти цього уряду.

БЕНЕТ АТАКУЄ ПРЕМІЄРА КІНГА

Доносять, що Р. Б. Бенет, провідник консервативної партії в домініяльному парламенті в Отаві, атакує теперішній канадійський уряд на точках податків. Він каже, що як уряд задумав би зібрати з податків більше як $400,000,000 на рік, то для загалу неможливо було б нести такого тягару.

В опозиції, підчас Бенетового правління, ліберали були проти податку на цукрі, на імпортах, проти піднесення торговельного податку і т. д. Тепер ліберальний уряд зіхав зо своєї передвиборчої програми й задержує всі ці податки зробивши лиш одну зміну, цебто, підніс торговельний податок від 6 до 8 відсотків. От бачите, один на другого кричить хотяй між ними різниці нема. — Так провадиться стара політика.

ЗВОРОТ ПОДАТКУ НА ГАЗОЛІНІ В АЛБЕРТІ ВИНОСИТЬ В СУМІ $932,474.00

Зворот податку на газоліні за один урядовий рік, який скінчився 31 березня, 1936, є в сумі $932,474.00, з чого припадає фермерам $825,996.00.

КОРОТКІ ЗАМІТКИ

І. Генсен, член легіслятури на округ Тейбер, став незалежний

І. Генсен, член легіслятури на округ Тейбер, що був виключений окружною організацією Суспільного Кредиту, повідомив кавкус, що він бажає репрезентувати свій округ як незалежний. Він є також майором містечка Тейбер.

С.А.Г. Барнз, котрому не позволено сидіти в Суспільно-Кредитовім кавкусі, вибраного уряду, заявив, що він остається Суспільно-Кредитовим членом, але не годиться з кавкусовим урядом, що є процедурою всіх урядів у плануванню й намічення своєї праці, а особливо підчас сесії.

С. Рос, попередній міністер земель і копалень, котрий зрезигнував, і С. Кокрофт, попередній скарбник, остаються членами уряду.

Блахмани про розбиття партії є неправдиві.

ПРИНЦИПИ КО-ОПЕРАЦІЇ

Поліса Албертійського Уряду включає три принципи кооперації:

(1) Максимальна скількість продукції доброї якости товарів й услуг для споживку й ужитку й для творення кредиту.

(2) Зберігання цього продукування в користь продуцентів сторонючи знищення й крадження кредиту.

(3) Розподіл цієї продукції поміж продуцентами для їх особистої власности, вжитку й користи.

Ціла проблема спочиває у поняттю творення продукції рівної вжитку — збільшувати або творити покупну силу рівну албертійській продукції.

І. БРАВІЛІ МАЄ ЗАПЛАТИТИ $10.000.00

Бувшому премієрові Алберти (з Ю. Ф. А. уряду) присуджено заплатити $10,000.00 колишній панні Вивіян МекМилан, з Едсон, Алберта, за зведення її.

Послідний апеляційний вирок був даний Найвищим Судом Канади, коли МекМиланд внесли апель на підставі того, що албертійський суддя В. С. Айвс уневажнив подібний вирок заприсяглих суддів на першій судовій розправі.

ПОСОЛ В КВЕБЕКУ УСУНЕНИЙ З КАВКУСУ ПАРТІЇ

Ріні Шалов, провінціальний посол з округи Камураска, сказав, що його викинено з кавкусу урядової партії в Квебеку. Він заявив, що їх партія, Юніон Нешонал, не може терпіти й не може задержати поведень премієра Дуплесіса, котрий несправедливо зробив себе провідником партії. Пан Шалов сподіється, що люди осунуть премієра з посади, бо він знева жив їх інтереси.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
— МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ —
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
106 Rudyk Block — Edmonton, Alberta

СВЯЩЕНИКИ АТАКУЮТЬ ПОСЛІВ

Прийшло до відома, що деякі англійські (юнайтед чорч) священики, в Едмонтоні, недавно в своїх церковних промовах атакували публичні бесіди двох албертійських послів, Меклаклина і Джейбса, в неправдивий спосіб, вживаючи слів і змісту котрого посли не вживали. Виглядає, що ті священики не мають матеріялу на церковні промови і мусять чіплятись до справ уряду, щоб мати про що говорити. Треба звернути увагу, на факт, що ті священики повинні причиноватися до збудування кращої системи, для добробуту суспільного життя, а не ставати поперек, в той час, як вони самі беруть поверх $4,000 платні річно.

ПАРА ЧЕРЕВИК КОШТУВАТИМЕ $14,000.00 ДЛЯ КОРОЛЕВОЇ

Певні відомости є, що Канада старається набути дарунок в формі черевик для молодої королевої, вартости $14,000.00. Черевики мають бути вложені діямантами, та іншими дорогоцінними каміннями. В додатку набудуть для неї ще інших 11 пар черевик як дарунок на коронацію, що має відбутися 12. травня, 1937.

ЯКЩО Б БУЛИ РОГИ

"Якщоб деяке сотворіння мало роги, то покололо б всіх людий". — Так звучить українська пословиця. І багато політиканів, якщоб мали силу, то не лише домагались би, щоб Ейбергарт резигнував, але повиганяли б ввесь загал з Алберти. Покищо вони ще рогів не мають!

Ширші албертійські політичні діячі зо всіх партій признають, що безнастанною "кирниною", опозиції нікому не помагають, а навпаки шкодять всему.

Катехит (у школі): "Скажи мені, Івасю, що то значить: "В поті чола їстимеш твій хліб?"

Івась: "То значить, що ми повинні доти їсти, аж поки не впрієно."

J. W. BEAUDRY
B.Sc., L.L.B., M.L.A.
Адвокат, Повновласник і Публичний Нотар
St. Paul, Alberta

ОЦИМ ПОВІДОМЛЯЄМО
своїх приятелів, що ми отворили ресторацію в Алан блоку, один блок на схід від Сі-Ен-Арської стації.
Дасмо свіжі й смачні страви.
ALLAN CAFE
9708 - 104th Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA
Т. Калуровський і М. Винничук, власники.

Коли Ви є в Едмонтоні
зайдіть до української ресторації
ELITE CAFE
СВІЖІ Й СМАЧНІ СТРАВИ
10318 - 101st Street
EDMONTON -:- ALBERTA
Катерина Мельник, властителька.

Найкращої якости коріння для скорого вилічення різних недуг можете набути в
YEE YEE HERBS
10236 - 99 Street
EDMONTON -:- ALBERTA

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Висилає всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болоньї, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Брітіш Коломбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросетерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 2[illegible]5
В. МАРЧИШИН, управитель.

Найбільше українське заведення для чищення убрань у Західній Канаді
Expert Dyers & Cleaners
LIMITED
10056 - 105 Street, Edmonton, Alta.
Телефон 25252 — Телефон 25252

СЕМЕН ГОЛОВАЧ, власник

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так ще Суспільний Кредит підчне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК II. ЧИСЛО 4. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 26. ТРАВНЯ, 1938. — EDMONTON, ALBERTA, MAY 26, 1938. — No. 4. VOL. II.

This Special Saskatchewan Edition is Published Under the Direction of Western Social Credit Association. Printed by Alberta Printing Co., Edmonton, Alberta.

ВЕДЕ ПЕРЕД У ПЕРЕДВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ В САСКАЧЕВАНІ

Премієр В. Ейбергарт

Безумовно, що найбільшою фігурою у суспільно-кредитовому русі в Канаді є самий голова албертійського уряду — Вилям Ейбергарт. Навіть противники СК руху в різних частях британської імперії признають, що премієр Ейбергарт є один із найбільших проводирів народа нашого часу. В Канаді, немає другого чоловіка, який мав би такий вплив на маси, як має премієр. Послідних два тижні премієр Ейбергарт бере активну участь у передвиборчій кампанії в провінції Саскачевану й він стягає на свої мітинги по кілька тисяч слухачів. Подана була новинка в пресі, що один чоловік приїхав возом 120 миль послухати його промови. В іншому містечку, він мав 7 тисяч слухачів. Ми певні, не помилимось, коли скажемо, що немає другого чоловіка в Канаді, який міг би стягати таке велике число слухачів на свої мітинги, як притягає премієр Ейбергарт.

Сказав один визначний канадієць, що премієр Ейбергарт стукає до дверей в Оттаві, а ми з Алберти певні, що він вже виважує двері в оттавському парламенті при помочі народа.

Слова премієра Ейбергарта.

"'Демократичний' це такий уряд, що дає людям то, чого вони домагаються."

"Люди поставили домагання збільшеної купної спосібности й тамшого кошту прожитку."

"Суспільно-кредитовий уряд старається вдоволити ці домагання народу."

"Нарід мусить бути міцно вєднаний, щоби осягнути свої цілі цебто збільшити свою купну спосібність, а саме місячну дивіденду й таньший кошт прожитку."

"Нашою зброєю є люди, що явно й славно піддержують поступову акцію та протестують проти всіх, що кидають колоди під ноги."

"Тому не мовчіть!"

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Це число СК треба було приспішити через вибори в Саскачевані. Воно виходить 26. травня замість 1. червня; наступне число вийде у свій час, 15. червня. Тому, що треба було друкувати часопис зараз, і не було досить часу дати всі нові статті, повторюємо деякі з попереднього числа з поправками й доповненнями. Робимо це ще й тому, бо віримо, що саме вони будуть корисні для саскачеванців, для яких головно це число призначене.

Редакція.

ДОКИ Ж БУДУТЬ СТАРІ ПАРТІЇ НА СПІЛКУ З ГРОШЕВИМИ МОНОПОЛІСТАМИ ВАС ОБДУРЮВАТИ?

МАНІФЕСТ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ
ДО ВИБОРЦІВ САСКАЧЕВАНУ

Плятформа Суспільного Кредиту

ЧИ ВИ ГОДИТЕСЯ З ЦИМ?

Всі дійсні суспільно-кредитовці вимагають від своїх кандидатів і членів груп вірно й непохитно триматися таких засад:

1. На стороні демократії.

а) Демократія це уряд, що має на цілі осягнути те, чого нарід бажає.

б) Основою суспільства є людина-одиниця, а не держава й тому всі, суспільні установи існують, щоби служити одиниці.

в) Основні цілі, до яких нарід стремить, були й далі є:

I. Особисте забезпечення у власній хаті й довільність купної спосібности.

II. Британська свобода, що позволяє займатися своїм підприємством, розвивати свою особистість та задоволяти свої особливші замілування й нахили.

> Доки нарід не стане разом і не зажадає своїх прав, доти не увільниться з господарської неволі.

2. Грошеві й інші реформи.

а) Теперішнє лихо є в тім, що навмисне обмежують кредит і тим спричинюють брак купної спосібности, а далі невідповідний розподіл товарів. Питання виробництва вже давно розвязано.

б) Нарід не може зазнати дійсного добробуту доки не створиться доволі грошей або кредиту, щоби зрівноважити споживття товарів з їхнім виробом.

I. Таньший кошт прожитку через заведення винагороди страт на всіх товарах куплених для вжитку або споживття.

II. Збільшення купної спосібности споживачів при помочі видавання грошей, необтяжених довгом, у виді дивіденд, пенсій, тощо.

> Без додаткової купної спосібности відповідний розподіл товарів неможливий.

3. Тяжке питання довгу.

а) Ми є дуже за тим, щоби перестати вичити гроші, які творять довги й від яких треба платити проценти, а також щоби знизити проценти й кошти колектування.

б) Закони про довги повинні бути змінені так, щоб дати забезпечення власникам домів та припинити неоправдане викидування з власних хат.

в) Видавання грошей, необтяжених довгом і процентами, або творення кредиту облегшить людям збірний тягар їхніх довгів і створить двері до господарської свободи.

> Грошеві магнати будуть далі панувати над нашою провінцією, хібащо нарід зажадає своїх прав.

4. Кайдани податків.

а) Коли основні засади Суспільного Кредиту увійдуть у життя, податки поволі зникнуть.

б) Заки ми дістанемо в свої руки контролю грошей і кредиту, що до нас належить, треба зсунути податковий тягар з плечей одиниць на плечі грошевих підприємств.

> Нехай платять грошеві підприємства, бо в їхніх руках є капітал з грішми.

5. Питання виховання й суспільної обслуги.

а) В школах треба зараз завести таке навчання, якого вимагає Новий Суспільний Лад.

б) Ми попираємо агресивну й поступову програму, що змагає вишколити й дати заняття нашим молодим людям і старшим.

в) Ми стоїмо на становищі, що Домініяльний Уряд мусить взяти на себе повну грошеву відповідальність відносно злочинців, допомоги безробітним, шпиталів для божевільних, старечих пенсій і регабілітації повернувших вояків, але з умовою, що завідування цими справами останеться під судівництвом провінції. Далі ми уважаємо, що він повинен перебрати на себе справедливу частину грошевої відповідальности за публичне здоровля, освіту й допомогу матерям.

> Не можна сподіватися від суспільного ладу з вісімнадцятого століття, щоби він вдоволив як слід питання двадцятого століття.

6. Основна індустрія — хліборобство.

а) Треба конечно допомагати збутові рільничих і молочарських продуктів та худоби через:

I. Кращий нагляд над головнішими дорогами.

II. Домагання нижчих і більш справедливих перевозових оплат.

III. Вишукування закордонних ринків збуту для виміни товарів.

б) Розвиток рільничої індустрії підтримувати:

I. Уложенням певного плану відносно посушливих областей і асекурації збіжжя.

II. Рухливістю у винищуванню шкідливих бурянів і припиненню забирання урожайної землі вітрами.

III. Поліпшенням стану пасовиськ і сінокосів.

IV. Агресивною програмою в справі плекання расової худоби.

> Більша продукція й кращі ринки збуту дадуть більше купної спосібности в руки споживачів.

7. Питання публичного здоровля.

а) Більш доступна й краща лікарська допомога для всіх частей провінції.

б) Ми є за остаточним заведенням державної лікарської обслуги.

> Головною передумовою щасливого життя є добре здоровля.

8. Завідування судівництва.

а) Домагаємося справедливости й рівних прав для всіх, багатих і бідних однаково.

б) Ми хочемо, щоби судові приписи як поступати при розправах були прості і щоби зменшити судові кошти.

> Рівні права для всіх — особливі привілеї для нікого.

9. Захист свободи.

а) Ми є проти війни й домагаємося примінення всіх способів, щоби не допустити до неї.

б) Ми є дуже за тим, щоби на випадок оборонної або зачінної війни переведено вперед мобілізацію майна, а потім мобілізацію населення.

> Людське життя вартніше, як матеріяльні багатства.

10. Загальна реорганізація й планування.

а) Реорганізація кожного департаменту в уряді, коли виявиться, що він не працює як треба або розтрачує державні гроші.

б) Перевести точну перевірку природних багатств провінції, щоби знати, кілько потрібно вдома, а кілько можна вивезти заграницю.

в) Негайно застановитися над способами оподаткування, щоби їх направити або поліпшити.

> Коли є відважний і здібний уряд то поступ запевнений.

Як годитеся з нашою політикою, поможіть нам!

ЯК ВИ МОЖЕТЕ ПОМОГТИ?

1. Скличте сусідів, що піддержують цілковито цю програму та хотять стати проти старих партій і грошевих монополістів.

2. Зорганізуйте групу! В групі може бути не менше 15 членів. Виберіть голову, його заступника й писаря-скарбника.

3. Завізвіть членів дати грошеву допомогу в кампанії. Писар-скарбник повинен зробити список всіх жертводавців і вислати зібрану суму й копію цього списка до окружного начальника (Zone Supervisor) або його заступника.

4. Також конечне вибрати "скрутинірів" на день виборів та пояснити їм докладно, що вони мають робити.

5. Підтримайте рух з усієї сили працюючи невтомно для свойого кандидата.

ПОДУМАЙТЕ НАД ЦЕЮ СПРАВОЮ!

ЛЮДЕ ПОВИННІ СТАВИТИ СВОЇ ДОМАГАННЯ Й ТАК ДОВГО СТОЯТИ ПРИ СВОЇМ, ДОКИ НЕ ДІСТАНУТЬ, ЧОГО БАЖАЮТЬ.

ОРГАНІЗАТОР НА САСКАЧЕВАН

Вд. Е. С. Меннінг

Головним організатором СК на західню Канаду є Вд. Е. С. Меннінг, провінціяльний секретар і міністер промислу й торговлі, що заявто процює, щоб вибрати СК уряд в Саскачевані. П-и Меннінг в албертійському уряді є, так сказати б, другий по премієрові Ейбергартові щодо відповідальности й здібности. П-и Меннінг також відїхав другий раз до Саскачевану в понеділок.

КАНАДА ВИПРОБУЄ СК

Коли населення Канади хоче щоб СК випробувати в Алберті, то добре, а як ні, то буде випробовувати ціла Канада, — сказав премієр Ейбергарт на вічу в Саскатуні. За останніх 6 днів він говорив в 11 місцевостях. Саскачеванці живо інтересуються СК. Доказом цього є що віча СК притягають велике число людей. У Бруно (21-го) було коло 1400 учасників, в Мус Джо (24-го) 1200. — Дост. Е. С. Меннінг каже, що СК виграють вибори в Саскачевані та створять свій уряд.

А. Г. ГЛИНКА В САСКАЧЕВАНІ

Українські суспільно-кредитовці в Саскачевані певне радітимуть, що між суспільно-кредитовими промовцями з Алберти, що беруть участь у передвиборчій кампанії, знаходиться й п. Антоній Г. Глинка з Едмонтону, редактор і видавець часопису "Суспільний Кредит". П-и Глинка поверне з Саскачевану аж 10 червня, тому ті околиці в Алберті, що хочуть мати п-на Глинку в себе тепер, мусять зачекати аж до 10 червня.

ГАРДИНЕР БЕРЕ УЧАСТЬ В КАМПАНІЇ?

Домініяльний міністер рільництва, Дост. И. Г. Гардинер, є одиноким членом федерального уряду, що буде брати участь у передвиборчій кампанії в Саскачевані.

Знаючи, що суспільно-кредитовці під проводом премієра Ейбергарта дадуть сильну опозицію, а тимбільше виведуть на денне світло лихо теперішньої системи, як і тих, що її загально піддержують, було треба конечно оправдати кроки й тактику домініяльного уряду перед саскачеванцями.

Чи нарід захопиться таким оправданням, то це є питання, а вислід загальної опінії буде точний на 8-го червня.

Суспільний Кредит

УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК

виходить в Едмонтон що другого четверга в інтересах Суспільного Кредиту й українського загалу в Алберті.

Видає: В-во Суспільного Кредиту.

Редактор: А. Г. ГЛИНКА.

Передплата $1.00 річно. Пів. передплата, 5ц. поодиноке число.

Адреса:
The Social Credit Publishers
Edmonton, Alberta

SOCIAL CREDIT

A semi-monthly Ukrainian paper published in Edmonton every second Thursday in the interests of Social Credit and in the interests of the Ukrainian people in the Province of Alberta.

Published by:
The Social Credit Publishers
Editor: A. H. HLYNKA

Yearly Subscription $1.00
Half-Yearly ....

Address all correspondence to:
The Social Credit Publishers
Edmonton, Alberta

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

Редакція за оголошення не відповідає

ЧЕТВЕР, 26. ТРАВНЯ, 1938. РІК II. Ч. 4.

Нехай говорять другі

Нижче подаємо в перекладі частину редакційної статті, яка появилася в ліберальному щоденнику "Бюлетін", 27. вересня 1937. До цієї статті не треба нам нічого додавати. Пропускаємо тільки останню частину, що відноситься до передвиборчих міркувань і полеміки перед доповнюючими виборами минулої осені. Стаття має заголовок: "Зєднаний фронт" — з чого?

"Албертійські продуценти пробували цілими роками докопати неможливе, цебто наладнати збут своїх продуктів через т. зв. "рогатову" систему, що є в приватних руках, яка побирала лихварські відсотки від 4½ до 7 процентів на муніципальних довгах, а від 7 до 12 процентів на приватних довгах продуцентів.

"Доказ, що ніякий поступ у такій системі лайдацької лихви неможливий, дає загальна сума публичного довгу, під яким угинається населення Алберти. Не вичисляючи нашої частини домініяльного довгу цей довг виносить сьогодні суму $615,000,000, якої ми ніколи не зможемо сплатити. Весь довг провінціяльного уряду зріс з нічого в 1910 р. до понад $170,000,000 в 1937 р.

"Поступ неможливий так довго доки не усунемо несовісних грошевих монополістів, що нас душать. Правління "ренітерство" народнім грошем і кредитом мусить скінчитися.

"Два роки тому ліберальна партія побила наголову своїх противників при виборах під кличем: "Нехай гроші будуть вашим слугою, а не паном!" Питання було поставлено зовсім ясно: публична чи приватна власність та контроля державних грошей і кредиту. Відповідь населення Канади була також зовсім ясна. Воно післало Вп. Р. Б. Бенета, апостола "здорової валюти" й приватної контролі, враз з консервативною партією, на зелену пашу.

"Та від того часу мало що зроблено, щоби сповнити обіцянки лідера домініяльної ліберальної партії, крім хіба того, що віби передано право власности й контролі Банку Канади більшости удільовців. Ані одної зміни в завідуванню, напрямку й персоналі! Тоді коли Федеральний Запасний Банк Зєдинених Держав оголосив дисконт 1 процент, Банк Канади під контролею уряду далі стоїть при 2½ процентів, цебто дисконт в Канаді на 150 вищий, як у Зєдинених Державах.

"Тільки онтерійський премієр Гелборн зважився стати одиноким проти **несправедливої фінансової диктатури, що тримає всі канадійські уряди в своїй кишені.** Він поставив домагання знизити проценти наполовину і в дійсності доконав свого. Онтерійська Рада Фармерських Позичок усталила висоту відсотків на 4% в округи, що находяться в тяжкому положенні, не мають платити більше як 3% від своїх муніципальних довгів.

"Західні провінції Канади находяться в багато гіршому положенню, як Онтеріо колибудь було. Доки не поведеться успішно боротьби за низькими процентами, нема надії, щоби населення Алберти зробило якийбудь поступ під тягарем високо-процентових довгів."—(Всі підкреслення наші.-Ред.)

"Посуха винна"

Можна винувати посуху в південному Саскачевані за неуспіхи ліберального уряду до певної міри, але спихати всю вину на посуху то таки несправедливо. Це все одно, що говорити, "невістка винна."

Кожний уряд вибирається не тільки на те, щоби кількадесять послів мали забезпечених пару тисяч долярів річно та щоб упхали до роботи своїх приятелів. Ні! Уряд повинен би дбати, щоб не було кривди нікому, щоби ніхто не надуживав законів для використовування загалу. Обовязком кожного уряду є студіювати життя й відносини та помагати народові. Однак багато теперішніх т. з. урядів не мають на це часу. Вони мають важніші справи до полагоджування, бо в дійсності вони тільки агенціями для колектування податків.

Не можна сьогодні винувати біду посуху за всі немасти, які навістили Саскачеван. Бо проти посухи є також способи. Лихо в тім, що не було дійсних старань зарадити цьому, що ні консервативний ні ліберальний уряди не подумали про наводнення (іррігацію) південного Саскачевану, що не повели більш далекозорої господарки в провінції, що їх узагалі не дуже гризли недостатки, в яких найшлося населення провінції. Бо хіба ж посуха тому винна, що люде з посушливих околиць мусіли нераз іти пішки по 350 миль, щоб знайти для себе куснику хліба? Посуха вигнала їх у світ, але за те, що вони мучилися мірячи саскачеванські дороги по тяжкій нераз 20-30 літній праці на фармах таки винен хтось інший.

А хто був би винен, як би посухи не було?

Нові албертійські закони

(Вважаємо, що пояснення нових албертійських законів ухвалених на цьогорічній сесії албертійського парламенту є найважливішою справою на порядку й тому пояснимо ці закони трохи обширніше в формі коротеньких редакційних статейок):

HOME OWNERS SECURITY ACT

Здається, що немає важливішого й більше справедливого закона у всіх статутових книжках Канади від цього, так званого, закона "забезпечення домів." Сама гадка, що криється поза цим законом повинна заставити кожну людину, що вірить у демократію, думати.

Англійська пісня каже: "...дім, хоч як убогий не був би, є найкращим місцем на світі." І справді,—кожній людині, скорше чи пізніше, належиться свій власний дім. Але... чи багато людий мають свої власні доми? Коли б Ви, Шановний Читачу, переглянули статистику Алберти то ви побачили б, що пять родин на сто мають свої власні доми. Чому це так? Чи ж решта 95 родин прогайнували своє життя й не належиться їм притулковиска? Ні!... Ми живемо під такою системою, що хоче позбавити людину навіть дому її так, щоб вона скорше корилась фінансовій силі, вмовляючи в себе переконання, що її щось бракує. Людина тоді впадає на дусі й безнадійно пливе з хвилею часу до берега економічної неволі.

У двох европейських державах кожний ново-подружений парі держава дає дім і навіть мебелі на початок їхнього життя. В Канаді — держава дозволяла й дозволяє, щоб фінансова сила в будьякій формі забирала за морґедж що найдорожчу річ, дім, від родини з дрібними діточками й викидала їх на дорогу. В нашому зрозумінні цей стан речей заслуговує на ганьбу.

Шановний читачу! — Перший раз в історії Канади переведено закон албертійським СК урядом, який відбирає право від довжника, щоб він міг забрати дім від родини за морґедж. Ви тепер, щоб мали десять морґеджів на своїй фармі, на якій Ви мешкаєте, або на своїй хаті, якщо Ви мешкаєте в місті, то жадна сила не може вигнати Вас із Вашого дому. Албертійський уряд уважав, що кожній людині належиться дім і ніхто не повинен забрати його від Вас за довг. Однак, коли Ви маєте більше як одну фарму, чи хату, то цей акт не відноситься до нього. Цей закон забезпечує Вашу власність, на якій Ви мешкаєте.

В місті, коли хто держить морґедж на Вашій хаті, в якій Ви мешкаєте, він мусить перше зложити $2,000 в суді, щоб забрати від Вас Ваш дім. А коли він зложить $2,000, то Ви за ті гроші зможете побудувати собі нову хату. — Ціла ідея не є та, щоб взяти $2,000 від кредитовця, але, щоб забезпечити дім кожній родині в той час, коли родина не годна сплатити морґеджу.

Цей закон відноситься до всіх морґеджів затягнених на Ваш дім перед 1 березня, 1938.

DEBT PROCEEDINGS SUSPENSION ACT

Цей закон дехто називає мораторієм. Він відноситься до довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 року.

Повинно бути зрозуміле кожному довжникові (тому, що винен гроші другому), що переведено на недавній сесії два нові закони для полагодження довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 р. Тих два закони вже тепер є у силі й ми подаємо їх понижче. Але цей закон (готова мораторія) є ухвалений і держиться його на поготові, щоб спинити позови за довги на випадок коли б домініяльний уряд, або суд уневажнив два згадані закони для полагодження довгів. Коли б суд або домініяльний уряд уневажнив закони відносно довгів, тоді цей акт моментально буде підписаний ордер-ін-канслі і загал забезпечений буде від подання його на суд.

Жадна компанія не зможе скаржити довжника за довг затягнений перед 1 липнем, 1936 р., аж до 1 березня, 1939.

Наступно пояснюємо два акти для полагодження довгів.

DEBT ADJUSTMENT ACT, 1937, AMENDMENT ACT, 1938.

Це є один із двох законів, що відноситься до полагодження довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 р.

Коли фармер хоче бути забезпечений цим актом, то він повинен податись до Дет Еджастмент Борду й виразно зазначити, що він вибрав собі цей закон.

Фармер сплачує свій довг у наступний спосіб:

Якщо фармер намолотить 10 бушлів збіжжя з акра землі, то він платить одну четвертину цього збору й одну четвертину з продажі живого скоту до Дет Еджастмент Борду для полагодження всіх його довгів затягнених перед 1 липнем, 1936. З оставших трьох четвертих (75%) всього його збору ніхто не може взяти від фармера одного цента більше; він може розпоряджати цим приходом так як він самий бажає.

Тою четвертою частиною, що фармер платить до Борду, Борд полагоджує всі його довги.

Коли фармер винен довг до "Кенейдіен Фарм Лоун Борд" або "Солджерс Сетлмент Борд", то цей акт помогти йому не може, бо це є під домініяльним урядом.

Цей закон є в силі від 8 квітня, 1938 р.

LIMITATION OF ACTIONS ACT, 1935, AMENDMENT ACT, 1938.

Це є другий із двох законів, що відноситься до полагодження довгів затягнених перед 1 липнем, 1936 р. Хто хоче бути забезпечений цим законом повинен також зазначити це виразно на своїй аплікації до "Дет Еджастмент Борду".

Цей акт вимагає, щоб **кредитовець і довжник прийшли до нової угоди за посередництвом (через) Дет Еджастмент Борду** щодо полагодження, або певної знижки довгу. Якщо **кредитовець** не згодиться на пропозицію порекомендувану Бордом і довжником і не прийде до порозуміння з довжником, то довг цей автоматично буде скасований по липні, 1940 р. Це значить, що кредитовець і довжник мають досить часу до 1 липня, 1940, до полагодження довгу.

В виборі між цим актом, а повище наведеним Дет Еджастмент Актом, де фармер сплачує довг зо своїх приходів, більшість людий вибирає цей "лімітейшен акт". Бо на примір: Коли фармер ще винен компанії $100.00, після того, як він вже заплатив тій компанії два рази таку суму як він позичив, то в такому випадку фармер полагодився з кредитовцем заплативши лише $14.00 на кожних $100.00. В іншому випадку, де склепар поміг фармерові даючи йому кредит і не числив йому жадного проценту й де зарібок склепаря міг бути лише 10%, значиться 10 центів зарібку на речі, яку склепар продав фармерові за $1.00, воно несправедливо було б давати аж таку велику знижку як у першому примірові. В цьому випадку $15.00 або $10.00 на $100.00 була б справедлива знижка для обох сторін.

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Відомо нам, що декілька компаній беруться на штуки, щоб заскочити фармерів і сугестують їм певну знижку довгу, опісля коли фармер підпише нову угоду й знаходить, що того, що агент говорив на папері немає. Інші компанії пробують дати фармерові знижку, а десь у незапримітному кутикові дрібненьким друком надруковано, що фармер має від тепер платити до Монтреалу, тоді албертійські закони не годні йому помогти, бо Алберта не має сили над Монтреалом. Ще інші знова страхають фармерів, щоб платили, а коли фармер не годен платити то кажуть, що подадуть на суд, тоді фармер підписує третину свойого збору. Не підписуйте нічого, жадного поновного агрименту, а вдайтеся до Дет Еджастмент Борду, тоді Борд догляне, щоб вас ніхто не ошукав.

В черговому числі нашого часопису напишемо більше в цій справі. Якщо цініте ці інформації старайтеся зібрати більше передплат на СК й на пресфонд, щоб зробити цей часопис тижневиком.

SECURITIES TAX ACT, 1938

Цей акт накладає 2% податок на всі перші, другі і треті морґеджі на землю фармера. Він примушуватиме морґеджові компанії скорше годитись на знижку довгу.

Кожний власник морґеджу мусітиме платити $2.00 від $100.00 вартості морґеджу.

POLIOMYELITIS SUFFERERS' ACT

Ухвалюючи цей закон албертійський уряд перебрав на себе видатки лікування паралізу. Аплікації повинно слати до міністра здоровля "Гелт Департмент."

PRODUCTION TAX ACT

Можливо найбільше дискусії поміж фармерами в Алберті викликав новий законопроект про "Податок від продукції".

Щоб загал виразно не розумів цього законопроекту, так як представляє його опозиційна преса, ми бажаємо на цьому місці пояснити його декількома реченнями.

Цей законопроект відноситься до продажи фармерських продуктів.

Конечно, щоб усі розуміли, що цей закон ще не є в силі, він лише є проєктований. Значиться: якщо він буде потверджений фармерською опінією то остаточно потвердить його черговая річна сесія з відповідними поправками й змінами.

Та щоб уникнути непорозумінь і критики зо сторони противників суспільного кредиту, албертійська легіслятура рішила подати цей законопроєкт на суд, щоб у першій мірі суд дав своє рішення, чи він є конституційний. Відтак буде обовязком кожного фармера подавати свої сугестії й опінію щодо цього акту.

Тепер приготовляється статистику для цього законопроєкту, а саме — скільки приніс би такий податок від продукції, коли б він був 7%, 5% і 3%, і яка ріжниця була б порівнюючи з теперішним податком. Чи це буде 7%, 5% чи 3% ще не рішено, головна річ є рішити чи принцип такого податку був би кращий для фармерів.

Коли б фармерові обтягалось 7% від усего, що він продає, як збіжжя, живий скот й інші продукти, що він продає то він не платив би вже іншої такси. 7% включало б шкільну таксу, муніципальну таксу, податок загальних услуг, пенсію старцям, поміч матерям і насіння давалось би фармерові даром, коли б йому вибив град, зморозило чи висохло.

Ми живемо в демократичній державі й обовязком фармерів є скликати мітінги в своїх околицях й домагатись від уряду, щоб він присилав промовців із рамени СК, щоб вони пояснювали фармерам цю так важливу справу. Редактор цього часопису майже стало їздить уже майже два роки й пояснює свойому народові різні акти, але покриває він видатки подорожі самий. Коли б український загал листовно домагався від уряду, щоб уряд висилав людий, що можуть такі справи пояснювати, то можливо наших фармерів не обманювали б фінансисти підсуваючи їм різні контракти до підпису, яких вони не розуміють.

КИТАЙСЬКА КРОПИВА *)

Недавно Стюарт Чейс, славнозвісний автор на господарські теми, помістив одному журналі статтю про те, який страшний переворот прийде, коли почнуть управляти китайську кропиву або рамі. Ця кропива диво-бурян світу, що при новітній масовій продукції зреволюціонізує промисловість.

Що ж є ця китайська кропива? В дикому стані це волокниста кропива, що, хоч не має листя, може дуже не подобатися теперішній грошевій системі, яка опирається й живе застарілими ідеями й методами.

Рамі можна виплекати з волокном на 22 цалі довгим, а видасть вона 1,500 фунтів волокна з акра (бавовна видає тільки 150 фунтів). До того ж можна мати до року в полудневих Злучених Державах два або три жнива рамі. Жнуть її так як пшеницю й просто зо стіжків автоматичні машини приготовляють на прядиво. Матерія з цеї кропиви, сім разів міцніша як бавовна, а кількасот разів як бавовняна, має полиск шовку й гарно краситься. Мокра є міцніша, як суха. З неї можна зробити легенький, дрібноволокнистий папір, такий міцний, що годі його руками зірвати.

Виявляючи способи масової продукції можна вироблити з неї папір і полотно багато таніше, як тепер. Маємо відкриття, що може безмірно підвести наш уровень життя. Коли б були фабрики рамі в Алберті, всі могли би носити приличні сорочки, панчохи, суконки, убрання і т. д. Часописи можна б значно побільшити, бо кропив'яний папір був би танший, міцніший і кращий, як папір з дерева. У виробництві знайшли б заняття всі безробітні Алберти (якщо вони хотіли б робити). Ця нова промисловість унезалежнила б нас до великої міри від грошевого монополю на Сході, що ставить надто високі ціни на свої фабричні вироби, а наші продукти старається дістати за безцін.

Китайська кропива є знаменита річ, але . . . страшна, бо вона:

Зруйнує управу бавовни, вовни, й льону.

Зруйнує фабрики паперової маси й тканих виробів з вовни й бавовни.

Зруйнує виробництво прядива й штучного шовку, повітря й паперу.

Відбере мільйонові людей в Північній Америці заняття.

Тисячі грошевих установ збанкротують.

Спричинить занепад в цінах на землю на великих просторах.

Знищить основу оподаткування.

Обезцінить вартісні папері, уділи, морґеджі й векселі (на-ти) на більйонові суми долярів.

Розсадить нерозсудну систему.

Знищить пять більйонів долярів нужної спосібности населення.

Кажуть, що теперішня грошева система не зможе витримати такого удару. І це якраз є наш найкращий аргумент за рамі. Як грошева система не може йти в парі з поступом науки то час, щоб наука взяла грошеву систему в руки та пересипала її так, як вимагають потреби народу.

Але банкирі й грошеві магнати боряться проти рамі так, як боролися проти парових авт, губчастих "тайрів" (на авта), штучного шовку й усякого іншого винаходу, що загрожував переплутанням вкладам грошевих мільйонів.

Але китайська кропива досягне свого. Життєва конечність є міцніша від крутійства. Однак як справи рамі не візьмуть у руки суспільно-кредитовці то це може бути початком кінця демократії, бо кількох одиниць безмірно збогатиться, а мільйони людей в тому самому часі стратять працю й доходи раз на завжди.

Є способи увести в господарку будову управу китайської кропиви без великих потрясень і ударів, але теперішня грошева система не хоче їх признати.

*) Научна назва. Boehmeria nivea Gaud.; українські назви: китайська кропива, рамі, рамія, ...; англійська назва: ramie, rhea, China grass (вимовляти: реімі, ріа, чайна грес).

(Докінчення буде).

УКРАЇНСЬКА РАДІО-ПРОМОВА ПРО СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ

В черговому числі проголосимо день і годину коли говоритиме про Суспільний Кредит по-українськи громадянин А. Г. Глинка, редактор і видавець цього часопису. П-н Глинка буде пояснювати нові албертійські закони й тому наш загал повинен пильно слідити за проголошенням цієї програми.

Ті, що бажають фінансово причинитися до покриття видатків на радіо, повинні слати свої жертви до п. Глинки. Імена всіх жертводавців будуть поміщені в часописі, як також будуть прочитані через радіо.

РЕДАКЦІЯ СК.

Барон Ротшільд, голова великого міжнародного банкового підприємства сказав: "Дайте мені кредит країни в руки й тоді мені байдуже, хто ухвалює її закони."

Дост. Реджіналд МекКенна, президент "Мідленд Бенк" в Англії: "Банки диктують політику урядам і тримають долю людей у своїх жменях."

Складайте на Пресовий Фонд Суспільного Кредиту! Зробіть Свій Часопис Тижневиком!

ВІДЇХАВ ДО АНГЛІЇ

Дж. Ф. Павел

В суботу вечером, дня 21 травня, Дж. Ф. Павел, Суспільно-Кредитовий дорадник із Лондону, відїхав із Алберти можливо раз-на-все.

Мейджор Доглас, основник Суспільного Кредиту із Лондону, прислав п. Павела й Л. Д. Бирна до Алберти в цілі помогти Албертійському Урядові й Суспільно-Кредитовому Бордові вводити в життя Суспільний Кредит. Оба ці експерти-економісти приїхали до Едмонтону після того, як Г. Д. МекЛахлен, голова СК Борду в Алберті, відвідав Мейджора Дуглаcа в Лондоні рік тому. П-н Павел був в Алберті майже рік. І в цього часу він відбув три місяці в форт-саскачеванській тюрмі. Його засуджено на 6 місяців тяжкої праці, як також на депортацію після скінчення свойого терміну, за видрукування памфлету проти кількох одиниць із реакційних груп. В памфлеті названо було цих одиниць "банкирськими плазунами" й суд уважав це за зневагу (лайбел) за що й засуджено Павела на 6 місяців, а Анвина, СК посла на округу Едсон, на 3 місяці. Оба засуджені відбули свої терміни по половині; Анвин відбув 6 тижнів.

Павела випущено з тюрми 29 квітня й він мусів "репортуватись" до поліції час-від-часу наче б він був "страшним кримінальником". Для Канади, британської домінії, повинно бути понижче чести вимагати від такої людини як Павел репортуватись до поліції за те, що він пробував усякими способами збудити загал зо сну економічної неволі. Що більше — Павелові, дійсному британцеві, грозити депортацією з одної із британських домінії є щось, що цей дописуватель не може зрозуміти. — Але існуюча система завсіди вживає навіть найнижчих способів, щоб спасти себе.

Народ представляє собою силу

Якщо хочемо ввійти в причину чому власне засуджено Павела й Анвина на такі довгі терміни, а випущено їх скорше, то не тому, що ліберальний уряд в Оттаві зрозумів Суспільно-Кредитовців, але тому, що народ із цілої Канади так сильно домагався резолюціями й протестами їх звільнення, що домініяльний уряд не міг упертись довше. Певна річ, що якщо б народ був поставив сильні домагання на початку то Павела й Анвина були б звільнили також зараз, але трудно переконати народ, щоб він обороняв тих що борються за нього. — Він радніше обороняти тих, що держать його в неволі.

Павела звільнено на розказ із Оттави.

Буде в Ню Йорку

Лишивши Едмонтон Сі-Ен-Аром п. Павел сподіється по дорозі відвідати своїх кревних у Ню Йорку. Він також думав бачити ще премієра Ейбергарта переїжджаючи Саскачеван.

Не казав чому відїхав

Коли прес-репортери питали п. Павела чому він лишає Едмонтон то він сказав, що не має нічого до сказання на це питання. — **То справді дивно, чому він відїхав; та не його так гарно потрактували, і в тюрмі відсидів за те, що він хотів помогти канадійському народові?!** Трактували його так, як то завсіди реакціонери трактують "гостя."

Оттавські лібераля мягкого серця

Так скоро, як в Оттаві довідались, що п. Павел хоче відїздити, то сказано йому, що коли він відїздить то вони вже не будуть вимагати від нього, щоб він більше репортувався до поліції; вони йому не "подарують."

Як то є...

На цьому місці вважаємо від повідним навести слова, які вживає опозиція проти Суспільного Кредиту й що приписують наші суспільно-кредитовці та не подають на суд. Сила фінансу не вдоволяється пресою, яка постійно ясе Суспільний Кредит, але ще в додатку [illegible] чоловік у Келгарах, що цілий рік видавав памфлет так зв. "Ребел". І вже в першому числі цього "Ребела" з дня 24 квітня 1937 появились наступно подані слова: "Ейбергарт є несправедливий, без чести, брехун, шарлатан, який дістався в силу зрадою й перекручуванням правди, й морально не відповідає бути премієром."

Ось бачите, Шановні Читачі, так лише преса, що обороняє фінанси, а що найдивніше то є те, що чоловік, який вніс оскарження проти Павела й Анвина, генерал Грізба, написав допис до цього самого "Ребела" в числі 9, із 8 жовтня 1937, значиться, що він поділяє вищенаведені слова, а самий спроти вився, коли його затягнено на лісту памфлету защо Анвин і Павел сиділи в тюрмі.

Нам видається, що будь-що-будь премієр Ейбергарт є вибраний більшістю 750,000 народа в Алберті й до нього повинні мати повагу навіть консерватори й лібераля, хоч як трудно це для них приходить.

Як нас бачуть

Братерський привіт з другої сторони континенту.

Наступні заголовки з часопису "The Press", що виходить у Вудсток, Ню Бронсвік, є характеристичні як одні з багатьох підбадьорюючих листів до уряду в його боротьбі за народні права.

"ЩО СТАНЕТЬСЯ В АЛБЕРТІ"

Галіфакс, 27. серпня, 1937.

До Хвальної Редакції "The Press".

ВШановний Пане!

Як багато інших людей в Канаді ви певно дивуєтеся, що станеться в Алберті. Албертійці голосували в минулих виборах за різкою зміною грошевої системи, щоб мати свободу й забезпечення, які належуться їм з огляду на їхнє положення та природні багатства. Живучи в країні з демократичним устроєм вони мають право здійснювати ці свої бажання без перешкод з боку інших людей. Загально відомо, що теперішня система банкових довгів лежить великим тягаром на всіх провінціях Канади, тимбільше, що банки належуть і правляться приватними одиницями, які вживають кредити провінцій, щоб гарантувати свої пожички тимже провінціям. В інших словах вони позичають провінціям їх власний кредит та жадають платити 6.5 цт. за кожний позичений доляр тільки за те, що вони тримають рахунки. Це робиться в різні способи; головний спосіб є податки (такси) й проценти.

Доказ загробного положення можна найти в передвиборчих висловах Дост. Мекензі Кінга в Саскатуні, 21 вересня, 1935 р., коли то він сказав:

"Канада находиться в обличчю великої боротьби між силою гроша (грошевими магнатами) й силою народу; боротьба, що розіграється в нововибраному парламенті. Я відзиваюся до вас, щоби ви причинились до рішучої перемоги лібералів, щоб я міг увести в життя мої плани щодо публичної контролі грошевих засобів та кредиту.

"Заки уряд дістане назад контролю над грошевими засобами та кредитом, всякі балачки про демократію та про те, що парлямент править країною, є зайві. Це пуста балаканина."

Вище наведені слова такої визначної особистости, як Дост. Мекензі Кінг, теперішний премієр Канади, зовсім ясно говорять, що канадійський уряд не зважаючи на "Акт Британської Північної Америки", цебто на канадійську конституцію, не має контролі над грошевими засобами країни та її кредитом.

Премієра вибрали горожане Канади даючи йому тим самим повне право старатися, щоб контроля грошевих засобів і кредиту вернула назад до їхніх рук. Це було два роки тому, але досі нічого в тій справі не вироблено. Після слів самого Дост. Мекензі Кінга уряд Канади не має контролі над грошевими засобами й кредитом країни, але ця контроля є в руках таємних грошевих магнатів. Як же він може тепер, стоячи на чолі того уряду, присвоювати собі контролю над грошевими засобами й кредитом та заперечувати Алберті право повернути цю контролю назад населенню Алберти? З цього виходить, що він іде в розріз з інтересами народу як його представник в домініяльному парламенті та що він діяє в користь тих, що він їх називає "силою грошей", уживаючи народній домініяльний парламент проти народу й на користь грошевих магнатів, яких він самий називав ворогами народу, уряду й демократії. Тому зовсім ясно, що, незважаючи на те, що кожний з нас вірить в такий чи інший спосіб поправи грошевої системи, обовязком кожного чоловіка, кожного правдивого демократа, є організувати широкий і постійний натиск через послів до домініяльного парламенту на Дост. Мекензі Кінга не лишень не ставити колод албертійському урядові але зробити все, що є в його силі, щоб дати тому урядові беззастережну допомогу в його змаганні вивести на денне світло тиранію теперішніх грошевих магнатів та повернути населенню свободу й забезпечення, що їх грошеві магнати неправно, після слів Дост. Мекензі Кінга, загарбали.

Треба Дост. Мекензі Кінкові й канадійському населенню пригадати слова Дост. Мекензі Кінга. Сподіюся, що Ви, Шановний Пане Редакторе, сповните свій обовязок і вірю, що віднесетеся через Ваш часопис до людей, щоб пригадали через свойого посла Дост. Мекензі Кінгові його власні слова.

Алберта є на правій дорозі, щоб забезпечити демократію та заявити свободу й забезпечення населенню. Дост. Мекензі Кінг це знає, як доказують його власні слова. Що ж йому сталося? — Він потребує помочі усього населення Канади, що дасть йому відвагу кинути виклик грошевим магнатам, які силують його тепер поступати наперекір своїм переконанням. Отже домагайтеся від нього помогти Алберті в боротьбі за свободу з теперішньою всемогучою "силою грошей", що править урядами та спричиняє нужду посеред багатства.

З пошаною до Вас,

Едвард С. Діксон.

Карта на передплату

Висилаючи передплату на цей часопис СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ виповніть цю карту й вишліть до:

THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
10030 - 99 Street -:- Edmonton, Alberta

В залученню посилаю $1.00 як річну передплату на український часопис Суспільного Кредиту. Часопис прошу висилати на адресу:

Імя й назвиско ....

Пошта ...., Провінція..........

ВИДАЄМО 25,000 ЦЬОГО ЧИСЛА "СК"!

Який щасливий був би український нарід у Канаді, якщо б він міг читати двадцятьпять тисяч чисел українського часопису "Суспільний Кредит" щотижня! Часопису, який обороняв би інтереси нашого використаного фінансістами народу!

Здається, немає більше важніщої справи, як указувати народові правильну дорогу, показувати йому світло правди, що робить "Суспільний Кредит."

Наші читачі не знають банкирського оголошення в нашому часописові, бо [illegible] балаганити людей. — Та, чи народ оцінить це й прийде з поміччю?

Українські громадяни Саскачевану!

Ваш часопис "Суспільний Кредит", одинокий СК часопис у Канаді, йде вам на поміч. Ми стараємося помогти вам у цій важливій передвиборчій кампанії й видаємо 25,000 чисел цього видання, щоб бодай вчасті пояснити вам, що то є Суспільний Кредит, що зробив албертійський СК уряд до цього часу та які в нього плани на будуче.

Ми є свідомі того факту, що немає ще то книжки, з одного памфлету про Суспільний Кредит в українській мові. Віримо, що це число бодай вчасті задоволить цю потребу.

Сторона, що має за собою грошевий монополь для сильної преси, для різних радіових промов, для різних агентів, не може перемогти народу, якщо нарід самий не поможе їй перемогти себе.

Обороняйте свої інтереси, а не інтереси фінансістів, що користають з вас десятки років.

Голосуйте 8. червня на СК кандидатів!

Це є Суспільний Кредит

ВІРА ЛЮДЕЙ, ЩО ОБЄДНАНИМИ СИЛАМИ МОЖУТЬ ДІСТАТИ ЧОГО ПОТРЕБУЮТЬ

Часто чуємо: "Що є суспільний кредит?" Тим, що студіювали господарські питання в останніх роках або слідили за рухом в Алберті, таке питання може не подобатися. Але ми мусимо памятати, що не завжди ставить його цинік. Дуже часто є це чоловік, що дійсно шукає правди. Для освідомлення тих усіх, що ще блудять в темряві й шукають проміччя правди ми хочемо сьогодні відповісти на питання: "Що є суспільний кредит?"

Всім відомо, що фінансові інтереси зноза провінції у великій мірі, як не зовсім, відповідальні за той барабанний огонь пропаганди проти суспільного кредиту у провінції за два минулі роки. Можна сказати, що це принесло ту користь, що прихильники й противники суспільного кредиту виробили й зміцнили свої переконання й тепер краще одні других розуміють.

Ненависть, перекручування, неоправдані закиди й копання ями під противником це поняття чужі населенню Алберти. Не потрібно пачкувати їх до нашої провінції. Ми горді, з Алберти й раді б створити з неї країну, за яку прийдешні покоління будуть нам вдячні. Во, поминувши все, будуча доля цієї країни лежить у наших руках і ми сподіємося, що що б ми не робили, головно в громадських справах, ми завжди будемо свідомі нашої великої відповідальности.

Нераз ми чули, що суспільний кредит це брехня, мрія, що ніколи не сповниться. Одна річ критикувати уряд суспільного кредиту, — розумна й будуюча критика добра для нас, бо має додатний вплив на політичне здоровля, — а друга річ доказувати, що суспільний кредит є брехня. Така балаканина є злоба на і сміхіна.

Це, що так поширилося під назвою "суспільний кредит", є сила, як електрика й говорити, що воно брехня є те саме, що сказати: "електрика є брехня".

Це треба добре зрозуміти, бо коли ті, яких переконали заняти вороже становище до суспільного кредиту, зрозуміють його головні основи, вони стануть дуже щиро старатися, щоби відповідно використати цю силу суспільного кредиту для добра нашої провінції.

На значення суспільного кредиту вказує сама назва. Це є "кредит"*) або "віра", що суспільність має. Це не є лишень дуже замотаний спосіб орудування грішми, як дехто хотів би вас переконати.

Суспільний кредит можна означити як віру людей, які творять суспільність, що обєднавшись вони можуть дістати чого їм потрібно.

Для пояснення візьмім приклад найдавнішого примінення цієї сили суспільного кредиту. Представмо собі, що в печері живе дикун з жінкою й дітьми. Тому, що печера мала дуже широкий отвір вона не була забезпечена перед нападом і йому треба було сидіти вдома, щоб захищати свою родину. Тому він з родиною не могли дістати тільки поживи й шкур, як можна було зо звірят, що переходили попри печеру. До того ж постійна небезпека й вічна тривога не давали жінці робити свою роботу.

Коло печери був великий камінь. Дикунові нераз приходила думка, що як би він міг цим каменем заслонити отвір до печери, то вхід був би тдкий вузький, що легко було б його обороняти й тоді він міг би відійти далі від житла й дістати більше запасів для родини. Він пробував зрушити камінь раз, і другий, але побачив, що не дасть ради.

Таке саме думала й жінка, незнаючи думок свого чоловіка, і також пробувала зрушити камінь. Тоді несподівано, з ясного неба, як то кажуть, прийшла їм думка, що, чого не могли вони зробити поодинці, вони можуть доконати спільно цілою родиною.

Ця думка стала їхнім переконанням, вірою. Наслідок був такий, що ціла родина злучивши свої сили перекотила камінь перед отвір печери. Потім дикун міг краще забезпечити свою рідню, бо мав нагоду шукати поживи там, де було її подостатком, знаючи, що родина його безпечна. Жінка могла більше зробити вдома, бо не було більше несвоноїв, які перешкали їй роботу попередно.

Ця збільшена забезпека й другі користі, які родина мала забезпечивши своє життя, були прямим наслідком набутої віри, що обєднавшись вони зможуть дістати чого їм потрібно.

З отаких скромних початків суспільний кредит став могучим чинником в людській історії і як родина розвинулася у велике число родин, що жили разом громадським життям, він став ще більшою суспільною силою, — силою, що збудувала цивілізацію.

Погляньмо тепер на справу з іншої сторони. Що вяже нас разом як суспільність? Що це за сила, яка вяже нас у спільноту й ми працюємо та змагаємо разом поліпшити наші організації, щоби йти вперед та розвивати нашу щедро вивінувану провінцію?

Це є та сама сила, — та глибока віра, яку ми маємо, — що обєднавшись ми дістанемо чого нам потрібно.

Ця віра або "кредит" є "кредитом" нашого суспільства. Це є наш суспільний кредит. Ця сила є живим, конечним чинником в нашому житті й у житті всякої людини кожної іншої суспільности. Смішно говорити, що це брехня. Ця віра, що є на шим "кредитом", є двигуном на шого суспільного життя; вона вяже нас у суспільство.

Коли усвідомимо собі цю істину, то стане нам ясно, що може бути одна і тільки одна ціль, для якої суспільство існує, а саме дати нагоду одиницям, що обєднавшися, дістати чого потребують.

Форма суспільного ладу, яка має на цілі дати нагоду поодиноким людям, щоби суспільність задоволила їхні бажання, звемо демократією. Найкращою формою демократії є правління згідно з бажанням народу.

З цього бачите, що коли головним товчком для одиниць творити суспільність є їхня віра дістати в той спосіб чого вони потребують і коли демократія є формою суспільної організації, яка змагає задоволити ці їхні потреби, то демократія є природною формою суспільства.

Далі, основою демократії мусить бути "суспільний кредит" або глибока віра в те, що поодинокі члени спільноти можуть обєднавшись задоволити свої потреби.

Коли ви докладно це зрозуміли то буде ясно, що суспільність може правильно розвиватися і її члени можуть бути задоволені в такій мірі, в якій здійснюється ця глибока віра, що є їхнім "кредитом".

Коли ж однак членам суспільности не дається нагоди дістати чого їм потрібно, їхня віра, або "кредит", слабне, а це доводить до певного розвалення й занику суспільности.

Позвольте мені повторити коротко головні точки:

1. Суспільний кредит можна означити як віру в те, що одиниці обєднавшись можуть дістати чого потребують.

2. Ця віра, або "кредит" є основою суспільности й цивілізації. Це є сила, що збудувала цивілізацію.

3. Демократія є форма правління, що має на цілі дати народу цій мірі, або силі, яка є суспільним "кредитом", здійснитися. Демократія є природною формою організації суспільства, а в найкращому виді це правління згідно з бажанням й потребами народу.

4. Всяка організована спільнота одиниць, чи це буде провінція, чи держава, зробить такий поступ і на стільки задоволить своє населення на скільки воно здійснить свій "суспільний кредит", цебто віру, що обєднавшись воно вможе задоволити свої потреби. Здержувати людей від цього значить нищити їхній "кредит" (віру), та загрожувати розривом суспільної організації.

*) Від латинського слова credo, що значить: вірю.

Л. Д. Бирн.

ПОМОЖІТЬ ПРИЄДНАТИ ХОЧ ОДНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА ДЛЯ "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" — ЦЕ ПОДВОЇТЬ ЧИСЛО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

MYRIAN POPIL
агент для Ірвінга Клайна
ЮВЕЛЕРА
і
зареєстрованого окуліста
Направляємо по низьких цінах.
"Ваш кредит є добрий в нас"
MYRIAN POPIL
10564 - 98th Street
Edmonton -:- Alberta

Др. Іван Лесик
дентист
403-4 Moser-Ryder Building
101 Street
Edmonton -:- Alberta
—— Телефони ——
Офісу 27442 — Рез. 82502

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
і лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10164a - 101 ST. EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24048

—ТЕЛЕФОНИ—
Офісу 21313 Рез. 32514
S. A. G. BARNES
загальний агент від
Асекурацій — від огню, на життя, на випадки й каліцтва, слабість й авта.
Продає бонди—дає поради в фінансових справах і т. і.
Офіс: 501-2-3 Agency Bldg.
10057 Jasper Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA

КОМУ ХОЧЕТЕ ПОМАГАТИ? СОБІ ЧИ ГРОШЕВОМУ МОНОПОЛЕВІ І ЙОГО ПРИХВОСТНЯМ? ГОЛОСУЙТЕ НА СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ!

ВЧОРА, СЬОГОДНІ, Й ЗАВТРА

Сьогодні сила СК валить грошевий монополь, що ще вчора сидів міцно на карку населення. А завтра ця сама сила буде тримати в своїх руках гроші й кредит для добра населення.

РОДИНА ТІКАЄ НА СХІД ІЗ ПОЛУДНЕВИХ ЧАСТИН САСКАЧЕВАНУ

Вся канадійська преса не може замовчати страшного положення, яке існує в посушливих частинах Саскачевану, та що саскачеванський ліберальний уряд не пробує нічого робити, щоб помогти безрадному населенню. Наступно подаємо новинку перебрану з "Кергари Албертан", яка представляє майже загальне положення в посушливих частинах Саскачевану.

"Родина з вісьмох членів вільми й возом пустились їхати до Монтреалу з Вотровс, Саскачевану, де полишила свою висохлу фарму, з надією осістись на сході Канади.

"Громадяне Дж. В. Стюарт і їхніх шестеро дрібних діточок: Френсис, 9; Джім, 7, Ріта, 6; Еймос і Енді по 4 й Аніта 2 роки, полишили свій дім раз-назавсе, де вони працювали довгі роки, поїхали шукати кращої долі.

"Переїзд з Вотровс, Саскачевану, до Вінніпегу взяв їх 24 дні, а щоб дістатись до Монтреалу можливо візьме других 24 дні, що разом буде майже два місяці сталої їзди."

Преса фінансістів висловлюючи свою опінію на цю справу сказала, що "громадянка Стюарт дуже любить подорожувати й почувала себе щасливою, що мала нагоду побачити більше Канади."

Гірка це подорож із 6 діточками!

ДАВ ЧОТИРИ ПРОМОВІ АНГЛІЙЦЯМ МИНУВШОГО ТИЖНЯ

А. Г. Глинка є не лише зайнятий промовами в українських околицях, але його постійно запрошують говорити і до англійських околиць. Недавно п. Глинка говорив у Басбі, Калігу, в Полудневім Едмонтоні й у Ст. Елмо в Едмонтоні.

Саскачеванці СК будуть мати велику поміч від п. Глинки, який говорить українською й англійською мовою.

КАНАДА НЕ БУДЕ ВОЮВАТИ

Канади не можна буде втягнути до війни на основі санкцій Ліги Націй, бо ці санкції стали вже "мертвою буквою закона", — заявив в парламенті Дост. Мекензі Кінг. Про міжнародне положення він сказав, що воно є "тяжке, але не безнадійне." Канада не буде вести зачіпної війни й не дасть причини до нападу на неї.

W. DOROSH
ЕЛЕКТРО - ТЕХНІК
І БУДІВНИЧИЙ
10346 - 97th Street
Edmonton -:- Alberta
Phone 25414

Др. К. Мексвір Вілсон, визначний лондонський лікар і студент політичної економії: "Поза своєю димовою заслоною золота банкирі роблять гроші з нічого, щоб числити від них значні проценти. Тільки так довго, як люде думають, що банкир позичає їм щире золото, будуть вони радо платити йому пять до шість процентів від позичок. Але в хвилі, коли вони довідаються інакше, вони зрозуміють, що вони можуть самі зробити для себе то все, що банкирі дійсно роблять для них і то багато дешевше."

"Лібералі"

Зайшов агент ліберальний
В фармерську хатину
І побачив на долівці
Підлітка-хлопчину.
Коло нього вовтузились
Маленькі котята,
Оце тільки породились
Сліпі небожата.
Став наш агент усміхнувся:
"А то що, байгали?"
"А хлопчина йому каже:
"О, це лібералі!"
Утішився наш агентик,
Гроші витягає
І думає: "Таке мале
А вже воно політику знає."
"На ж тобі тут на цукорки,
Щоби ви всі знали,
Що найліпші в світі люди
То є лібералі."
Проминуло місяць, чи два,
Аж одної днини
Знов заблукав наш лібералі
До тої хатини.
І нікого не застає,
Порожнісенька хата,
Тільки хопчик на постелі
Й маленькі котята.
І питає він хлопчини
"Як там лібералі?
Чи за той час вже великі
В'ни повиростали?"
А хлопчина усміхаєсь
І говорить тихо,
Що сталося з котятами,
Якесь чудне лихо.
Як були вперед сліпими,
Були лібералі,
А прозріли, про соц-кредит
Вже думати стали.
"Як не бачили нічого,
Бавилися тихо,
А як вздріли світло Боже,
Чисте з ними лихо.
"Я їх сюди, вони туда
Пробують тікати,
Щоб їх тільки лібералами
Більш не називати."
Вибалушив агент очі,
Не знав що й сказати,
Що й німина вже не хоче
Лібералом зватись.
Вибіг з хати на дорогу,
Пропала робота,
Величати лібералів
Відпала охота.
Вже як коти встидаються,
Щоб їх називати
Лібералом, то що ж тепер —
Про нарід сказати?
Колись нарід, як був сліпий
Як тії котята,
То він не дбав, як хто його
Буде називати.
Але тепер, милий Боже,
Як люде прозріли,
Лібералами зватись
Більше не схотіли.

Д. Кейман.

БРАКУЄ ІСКРИ...

Положення в Середній Европі сьогодні це бочка пороху, що готова кожної хвилини вибухнути. Заострення між Німеччиною й Чехословаччиною через судетських німців з їхніми домаганнями автономії довело до того, що чехи вислали півмільйонову армію на границі Німеччини, а німці почали також стягати свої війська на границю, головно в то місце, звідки можна легко напасти на Чехословаччину. Англія, Франція й Совітський Союз накивали пальцями на обох, але не є багато помагає. Бракує маленької іскри, щоб наступив вибух, гірший як 1914 року.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
—« МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ »—
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
106 Rudyk Block Edmonton, Alberta

Правда й нарід завжди переможе

Кажуть вам, що уряд суспільного кредиту знеохочував вкладати гроші в підприємства, прогнав капітал з Алберти й рубнув наш кредит. А далі, що маємо застій, гірший як небудь попередно, а все через те, що албертійський уряд своїм радикальним законодавством власно вплинув на довіррє купців і фабрикантів та стримав природній розвиток торговлі й промислу. Ліга Єдности Канади (Юнайтед Кенада Ліг) та також Народня Ліга (Піпл Ліг) представляють вам, що коли їм і тим, кого вони заступають, дається нагоду створити "здоровий, діловий уряд" за їхнім планом, то тоді, і лишень тоді, можна сподіватися зробити знов який будь поступ. Часами вмовити на денне світло брехні цих панів, що так жаліють й безінтересовно вбивають за добробутом провінції. Факти, що подано, є з неоспорні. Прочитайте цю статтю й переконайтеся самі, кого треба винувати за намагання знищити довіррє та закотити до "втечі" капіталу з Алберти.

Тримайте ці дані (факти), щоб знов колись до них заглянути, бо ви не почуєте їх з уст промовця Ліги Єдности Канади або від агітатора за "здоровим, діловим урядом."

* * *

Зміни в організації кожного міністерства в уряді були потрібні, щоби поставити тверду основу й двигнути на ній будову нового господарського ладу. В часі цих змін, як нам кажуть, уряд відстрашив від провінції потрібний капітал, знищив довіррє людей, що вкладали гроші в підприємства, стримав господарський розвиток і спричинив підвищення коштів прожитку. Часом даються чути необдумані вислови про відносини в Алберті в порівнанню з другими провінціями. Тому наводимо кілька дійсних фактів.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

а) Торговля в Алберті виказала в загально-канадійському упадку минулого року більшу стійкість як у якійбудь іншій західній провінції. Це доказують банкові обороти (цебто всі гроші, що банки дістали й видали). Наводимо числа за 1937-8 рік в порівнанню до попереднього року:

Манітоба — торговля зменшилася на	29.00%
Саскачеван — торговля зменшилася на	14.05%
Брит. Колюмбія — торговля зменшилася на	7.51%
Алберта — торговля зменшилася на	4.86%

б) Банкові обороти в Канаді впали в 1937 р. в порівнанню до 1936 р. на $252,694,002.00.

в) Митний уряд зібрав з мита у перших двох місяцях 1938 р. $43,811 більше, як у тім самім часі минулого року.

г) Вантаж (фрейт), призначений для найбагатішого копального району в світі, який отвирається на півночі і для якого Едмонтон є головною брамою в світ, буде цього року два рази більший як минулого.

ЧИ ЦІ ФАКТИ НЕ ВКАЗУЮТЬ НА ТЕ, ЩО ЗА УРЯДУ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ ТОРГОВЛЯ АЛБЕРТИ ПОЛІПШИЛАСЯ?

(ґ) Що з числа сім основних споживчих артикулів і ренту домів тільки на два ціни є вищі від середніх цін в Канаді? Всі інші мають ціни **нижчі**.

ЧИ ЦЕ НЕ ВКАЗУЄ ЯСНО НА ТЕ, ЩО АЛБЕРТА ПІД УРЯДОМ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ Є ГАРНИМ МІСЦЕМ ДЛЯ ЖИТТЯ?

(д) Що в господарському розвитку маємо недавно збудовану фабрику ганчарських виробів в Медісін Гет, коштом сто тисяч долярів, що будується й мільйонове підприємство водяної сили в Голдфілдс на півночі, для якої Едмонтон є головним природним ринком?

(е) Що в Едмонтоні засновано фабрику для перерібки вовни з двадцятьпять тисячним доляровим капіталом?

(є) Що Годсонбейська Компанія почала будувати в Едмонтоні цієї весни **департаментальну крамницю вартости одного мільйона долярів?**

(ж) Що намічено прибудувати нові будинки для Едмонтонського Загального Шпиталю вартости близько пів-мільйона долярів?

(з) Що на 31. жовтня (1937) Алберта була четвертою з ряду між провінціями, що користали з Домініяльного Плану Поліпшення Мешкань. а **третьою** щодо числа будівельних позволень в Канаді?

(й) Що від коли уряд увійшов в силу заінкорпоровано 39 нових нафтових спілок з авторизованим капіталом понад десять мільйонів долярів?

(й) Що заінкорпоровано 36 інших спілок в різних галузях промисловости з авторизованим капітфлом понад вісім мільйонів долярів?

ЧИ ПІСЛЯ ЦЬОГО МОЖНА СУДИТИ, ЩО УРЯД СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ ЗНИЩИВ ДОВІРРЯ ЛЮДЕЙ, ЩО ВКЛАДАЛИ ГРОШІ В ПІДПРИЄМСТВА АБО ЩО ВІДСТРАШИВ КАПІТАЛ ВІД ПРОВІНЦІЇ?

(і) Що згідно з канадійським статистичним бюром продаж наших (албертійських) рільничих продуктів виявує збільшення на 8.05%, мінеральних продуктів на 11.56%, фабричних виробів на 8.07%, торгівля в роздріб на 9.93%, гуртова торгівля 11.19%, будова на 11.16%?

(ї) Що завдяки розпорядкам уряду, які мали на цілі піднести розвій нафтяної промисловости стягнено до Алберти свіжий капітал з цілого американського континенту, а навіть раз моря і що в наслідок цього в 1937 році було чотири рази тільки вертень за нафтою як у 1935 році? Продукція нафти досягла тепер сім мільйонів бочок річно, цебто коло два рази тільки як 1936 року, а багато більше як колибудь попередно. Албертійські нафтові шибі продукують три рази тільки, як ми зуживаємо. Це становить одну пяту цілого запотребування Канади. Алберта є тепер третім з ряду найбільшим продуцентом нафти в Британській Імперії.

(к) Що нові розпорядки уряду уможливили використання величезних просторів лісових, які давніше були в аренді в спекулянтів? З них можуть користати тепер поселенці й дрібні промислові. Минулого року ми дістали коло 82 мільйони фітів матеріялу й мільйон залізничних порогів з наших лісів, а коли б ці числа навіть подвоїти то вистачить ліса на 300 літ.

(л) Що минулого року (1937) наш добуток вугілля зріс до приблизно шість мільйонів тон; що капітал вложений у піски з земною смолою коло Мекморей позволить нам забезпечити всі копальні на північні дівелевим олием, причинюючи в цей спосіб розвиток, та зробить доступними великі запаси асфальту (земної смоли) для покриття дахів і мощення доріг в провінції? Що в Мекморей побудовано нову солярню яка може задоволити всі наші потреби солі?

(м) Що албертійський уряд сповняючи свою обіцянку задоволити **домагання населення Алберти** не жалував ніяких трудів, щоб раз на завжди здобути для народу право контролювати свій власний кредит; що він вийшов до боротьби диктатуру тих, які собі це право присвоїли і то в такий спосіб, що нема суміву щодо його рішучої постанови йти далі цією дорогою, яка безсумнівно доведе до домагаїного народом успіху—місячної дивіденди $25.00 і танного коштиу прожитку?

(н) Що за правління попередніх урядів довги провінції зростали на приблизно 5 мільйонів долярів річно; що теперішній уряд за понад двоілітній час свого урядування зменшив мало-що понад 5 мільйонів річно, але з тої суми видавав понад 90% на державну допомогу безробітним?

(о) Що всі природні багатства Алберти, використовувані тепер і невикористовувані обчисляють найбільші знавці на суму понад 225 більйонів долярів тоді, коли всі довги, провінціяльні, муніципальні й приватні, оцінюють на около 600 мільйонів долярів (цебто трохи більше як пів більйона долярів) та що ця величезна перевага природніх багатств населення Алберти може навіки усунути від нього злидні й недостатки шляхом справедливого розподілу, який може наступити тоді, як нарід буде вести свою власну кредитову політику?

(п) Що теперішній уряд започаткував провінціяльну опіку здоровля і він дає всім сухітникам безплатну лікарську допомогу й лічення в шпиталях та основує постійні безплатні станиці (клініки) здоровля?

(р) Що започатковано план безплатного лічення жертв дитячого параліжу та опіки над тими, що через цю хворобу їхня спроможність заробітку є поважно ушерблена?

(с) Що через переговори між домініяльним і провінціяльним урядом провінція виготовила план пенсій для сліпих?

(т) Що матері, яких чоловіки покинули на протяг пять або більше літ, тепер можуть користати з закону допомоги матерям?

(у) Що минулого року побудовано більше доріг як котрого будь попереднього року і то з меншим коштом за милю; що улiпшення в наших провінціяльних установах, таких як Понока, запобігли марнотравству й безладдю попередних років і заощадили величезні суми грошей?

(ф) Що "Фарма в Олівер", яка перед тим пожирала великі суми грошей тепер приносить доходи?

(х) Що введено в провінції припис про найменшу заробітну платню й години праці, щоби захистити промислових робітників; що улiпшення у відділі "королівського друкаря" приведуть до заощадження сотень тисяч долярів для провінції; що переорганізовано Раду Відшкодування Робітників і тепер вона полагоджує справи з обсягу своєї діяльности прихильно й скоро; що також так переорганізовано Раду Полагодження Довгів, що вона відноситься з прихильністю до всіх, що шукають у ньої поради й охорони; що зогляду на заяву суду, що ухвалені урядом закони про довги є поза компетенцією провінціяльного парляменту, проголошено мораторію, яка лишиться в силі так довго, доки не знайдеться способів поладнати справу довгів?

(ц) **Як можна було зробити не все не збільшуючи багато довгів провінції, то чи можете уявити собі ті можливости розвитку коли НАРІД ДІСТАНЕ В СВОЇ РУКИ ПРАВО контролювати кредитову політику?**

(ч) Що намагання уряду прийти до справедливого порозуміння з власниками облігацій ("бонд-голдерс") знехтовано і що багато з них далі вперто противляться приняти знижку високих процентів, які провінція в минулому платила? Тут уряд став твердо при своїм, що **проценти мусять бути знижені.**

(ш) Що коли банки можуть творити й творять кредит, як уряд звернувся до них, щоби вони спільно з ним створили тільки додаткового кредиту, що забезпечив би для народу річи конечні для прожитку, вони відповіли: "Ми не знаємо нічого про народне господарство. Ми є банкирі й мусимо вести банки так, щоби був зиск?"

(щ) Що теперішня банкова система є основана на думках, які зродилися в голові божевільного чоловіка, що втік з тюрми? Цей чоловік, Джан Ло, був великим знатоком банкового діла й великим картограєм (гемблярем). Злучивши ці свої знання він зарискував і визичив людям десять разів тільки "грошей" (цебто "обіцяє заплатити"), як мав золота. Це йому вдалося. Тоді він виготовив план банкової системи, з яким удався до Вільяма Пітерсона, основника Банку Англії, однак Пітерсон не приняв його. Провідні шкоцькі банкирі також не хотіли мати з ним нічого до діла. Нагода трапилася в Франції, де Ло випробував свою систему. Вона стала така популярна, що всі несовісні банкирі зараз її приняли і вживають з добрим успіхом до сьогодні. Отак **Джан Ло з Лорістону, що жив 230 літ тому, став батьком новітньої банкової системи, а Джан Ло був банкир, картограй, душогуб, розпусник і божевільний.**

Банкова й кредитова система може мати рацію, існування тільки на тій основі, що вона улекшує й приспішує виріб і розподіл товарів. Промислова й виробнича системи мають завдання задоволити потреби населення в товарах з найменшою витратою часу, труду й коштів.

Наша промислова й виробнича системи готові задоволити всі **вимоги населення**, але фінансова (цебто банкова й кредитова) система відмовляється від цього.

ТОМУ НАРІД, ЧЕРЕЗ СВОЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ, ПОВИНЕН ПРИСИЛУВАТИ ЇЇ СПОВНИТИ ЙОГО ДОМАГАННЯ.

ОТТАВА ХМУРИТЬСЯ НА ПОЗИЧКУ ЗЛ. ДЕРЖАВ БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Ліберальний премієр Брітіш Колюмбії, Патуло, стягнув на себе критику Оттави, коли він пробував затягнути позичку в Злучених Державах на збудування гайвей до Аласки. Були можливості, що Конгрес Злучених Держав міг ухвалити $15,000,000 на цю ціль.

Оттава настоює, що премієр Патуло, як голова одної провінції не може робити угод в другою державою.

Премієр Патуло пояснює, що й так майже кожна гайвей в Канаді є збудувана за гроші позичені в Злучених Державах.

ПОЛАГОДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ БЛИЗЬКО — КАЖЕ МЕННІНГ

Вп. Е. С. Меннінг, провінціяльний секретар, говорячи з Профетик Байбл Інститут сказав, що час уже прийшов, коли фінансова система мусить бути налагоджена. Більшість албертійців, сказав п. Меннінг, почали орати ниву й вони не мають наміру огладатись назад. Прави дальше не можливо оминати. Захланність кількох одиниць мусить скінчитися, щоб дати нагоду народові жити. Нарід дальше не позволить на те, щоб дальше відкладати полагодження головної проблеми — фінансова система мусить бути змінена таки тепер.

Так як до сходу сонця починається новий день,
Так ще Суспільний Кредит почне нову еру.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
SOCIAL CREDIT

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК III. ЧИСЛО 1. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 1. КВІТНЯ, 1939. — EDMONTON, ALBERTA, APRIL 1, 1939. — VOL. III. No. 1.

Виграйте $25 - $15 - або $5 готівкою беручи участь у першій Пресхампанії "Резервового Фонду" часопису "Суспільний Кредит", яка триватиме від 1. квітня до 1. червня, ц. р.

Приватні Довги

(Зміст радіопромови, яку виголосив А. Г. Глинка, дня 5. жовтня, м. р., через радіо станцію С Дж С А).

ДОБРИЙ ВЕЧІР ШАНОВНІ УКРАЇНСЬКІ СЛУХАЧІ!

Тема моєї промови сьогодні є — **"Приватні довги в Алберті"**.

Я є певний, мої Приятелі, що коли я спімну слово **"довг"** то по тілі неодного фермера аж мороз пішов, — бо ті, що живуть із землі найбільше його відчувають.

Коли я говорю про довги то конечно є відрізнити між довгами **публичними**, а довгами **приватними**.

А. Г. Глинка

Публичний довг є той, що люди винні його разом, як цілість, який складається з довгів провінціяльних, муніціпальних та домініяльних. Цей довг ми сплачуємо в формі різних податків накинено на нас у прямий і непрямий спосіб.

Але — нас в Алберті найбільше обходять **приватні** довги, або в інших словах — довги, які винні приватні особи, наші поодинокі люди; бо праві не заплачення цього приватного довгу, наші люди втрачають свої доми, фарми, свою економічну свободу — в дійсності втрачають усе, що є дороге для них та на що багато з них працювали ціле своє життя. Такі приватні довги винно звичайно моргеджовим компаніям, фінансовим корпораціям, асекураційним компаніям, машиновим компаніям і банкам. У провінції Алберті, Шановні Приятелі, ми винні такого приватного довгу кольосальну суму поверх тристо-двадцятьпять мільйонів долярів. — Запамятайте це!

І в виду цього положення, Шановні Слухачі, я вважаю, що в цей час я не міг вибрати важнішої справи до обговорення, як це питання приватних довгів. Кажу це тому, бо я не вірю, що є багато українських фармерів, які не мали б довгів.

Від часу відколи формувано цю провінцію,а це вже 34 роки,різні позичкові, моргеджові, асекураційні, машинові компанії і банки, й інші фінансові інституції, визичували фармерам гроші беручи в них від 7 до 14 процентів, і завважте — **не є найвищі проценти, які де хто платить у цілій британській імперії.** Ви платили ці проценти роками без спротиву. І тому, Ви, не годні були сплачувати своїх довгів навіть у так званих "добрі часи" — противно: Ви лишались позаді і довги наростали чимраз більші без огляду на те, як би Ви тяжко не працювали й як добрий не був би Ваш урожай. Певна річ, що Ваше положення заставляло Вас нераз думати: чому властиво воно так має бути? — А ось чому:

Дня 8 серпня, минулого року, Едмонтон Булатин, дневник, який часами стоїть при реформі грошевої системи у редакційній статті на першій стороні сказав таке про питання довгів, під наголовком — **"Злегалізуваний рабунок"**. (Я наводжу):

"**Фармері й домвласники в Алберті довгий час є безсовісно експлуатувані способом найвищих процентів, які де існують на цілу британську імперію. Проценти 7, 8, 9, 10 і до 14 були в моді протягом цілої історії Алберти. Факт є, що такі проценти є легальні під нашими правами й законами. І наших людей в Алберті рабує мала, але сильна група фінансістів, які торгують грішми і приватно держать контролю канадійської фінансової системи.**

"**Албертійський Дет Еджаст мент Борд ограничує проценти на всіх довгах полагоджених через Борд на пять процент найвище, беручи під увагу те, що сказано.**

"Подумайте над цим."

(Кінець наведення).

Це, Шановні Слухачі, є отверта й щира опінія часопису, який під жадним оглядом не може зачисловати себе до суспільно-кредитової преси, однак треба признати, що Булетин прекрасно схарактеризував диктаторську полісу, яка практикується в цій провінції і назвав це "злегалізуванним рабунком".

А дальше — позвольте навести Вам опінію Келгарі Албертан, ще одного не-суспільно-кредитового часопису, під наголовком: "Досить". Албертан із 5 серпня, м. р., висловився наступно: (Я наводжу):

"Знайомий і приятель цього часопису, який із добрих причин не бажає, щоб подавати його імення, показував нам листу довжників і довгів учора, які він вибрав із рекордів інституції в якої він працює як акавнтент. **Вистарчить згадати, що кожний задовжений фермер згаданий на тій листі винен тепер на позичках, від вісім до двадцять років, два або три рази стільки скільки він позичив, а накопичений процент підійшов від двадцять-два до двісті-тридцять і вісім разів висоти оригінальної позички.** Ці цифри виглядають майже на жарт, але вони є правдиві й точні".

(Кінець наведення).

Оть бачимо, що мають до сказання навіть проти суспільно-кредитові часописи в цій справі.

Щоб краще зілюструвати Вам, чи пояснити, в якій то звірській спосіб експлуатувано нас, я наведу Вам наступно подані **цифри:**

$1.00 визичений на 3% з додаванням процентом за 100 років зробить суму $19.22.

$1.00 визичений на 8% з додаванням процентом за 100 років зробить суму $2,199.76.

$1.00 визичений на 10% з додаванням процентом за 100 років зробить суму $13,780.00.

Шановні Слухачі! Коли Ви застановитеся над вище наведеними цифрами то Ви певне зрозумієте, чому Ви не годні були

(Докінчення на стороні 4-тій).

Христос Воскрес!

З НАГОДИ ВЕЛИКОДНИХ СВЯТ, РЕДАКЦІЯ Й ВИДАВНИЦТВО "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" ЖЕЛАЄ ВСІМ СВОЇМ ЧИТАЧАМ І ПЕРЕДПЛАТНИКАМ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

Фармері перед небезпекою

В останніх кількох днях домініяльний уряд уневажнив ще один із албертійських законів, так зв. "Да Ект оф Лімітейшен оф Екшіонз". Цей акт вимагав, щоб кредитовці і довжники прийшли до нової угоди (агріменту) до 1. липня, 1940 — це розуміється, за посередництвом Дет Еджастмен Борду, інакше всякий довг затягнений перед 1. липнем 1936 автоматично був би скансельований. Цілю цього акту було примусити фізних фінансових компаній зробити уміркуване знесення старих процентів і певне зниження довгів.

Домініяльний уряд уневажнив цей акт подаючи причину, що він є поза границями прав провінції.

Заінтересувані дивуються, чому властиво домініяльний уряд так довго чекав із цим уневажненням, бо як відомо загалові, цей акт ще ухвалений минувшого року на регулярній сесії. Багато твердять, що домініяльний уряд чекав із цим уневажненням аж поки цьогорічна сесія не буде на окінченні. Він сподівався, що албертійський уряд не встигне ухвалити нового акту вже при закінченні — однак він в цьому помилився.

Албертійська легіслятура в скорому часі мала новий подібний акт перед дискусію. Цей новий акт представив Вп. Л. Мейнард, міністер муніципальних справ.

Новий акт, як вже сказано є подібного змісту до попереднього уневажненого акту? але в цьому акті всякий довг затягнений перед 1. липнем 1936 р. буде скансельований вразі довжник і кредитовець не зроблять вдоволяючого нового агріменту за посередництвом Дет Еджастмент Борду до 1. липня 1942 р. Це дає їм два роки більше часу.

Коли цей новий акт буде прийнятий "Суспільний Кредит" подасть його точно в черговому числі.

РАДІОСТАЦІЯ "А-Бе-Це" ДОНОСИТЬ, ЩО:

Ширше знаний українець, п. **Т. Томашевський**, друкар із Ендрю був на кількаденній візиті в Едмонтоні. Він заінтересувано дискусував зо знайомими політичне положення в Алберті й в Европі.

П-н Д. Проннек, наш український кравець в Едмонтоні, заraз другі двері від Української Книгарні, спроваджує багато гарних сорочок, краваток, панчіх та інших мужеських річей, для випродажі на свята. Кравецька робітня п. Проннека, Експерт Тейлорз, шиє до міри сути й срінг ковти, як також замовляє їх, коли хто бажає.

Бизнесовець із околиці Краков, **п. О. Кондратюк**, який управляє "філінг стешен, в парляменті на коридорі весело привітував знайомого йому чоловіка.

П-н Д. Садовник, завзятий суспільно-кредитовець із Грес-ленд (на опінію від Бойл), бувши в Едмонтоні, стрінув п. Світика з Келгарів й п. П. Байрака з Едмонтону,...... Знайомі щиро привітували один другого.

Один із найактивніших українців в околиці Во, **п. І. Заперський**, давно вже був в Едмонтоні.

Гром. Ф. Бойчук з околиці Смоки Лейк є найактивніший суспільно-кредитовець в тій частині. Він найбільше зібрав передплат на часопис "Суспільний Кредит".

П-н Василь Марчишин, власник Гом Міт Маркет в Едмонтоні, працює днями й вечерами, щоб виповнити замовлення з околиць на ковбаси на свята.

Один незалежний посол в албертійському парламенті засипав підчас нарад. От щасливий чоловік — спить а йому платня йде!

Гром. **Василь Гаврилюк**, із Васел, відвідав Едмонтон два рази у послідніх кількох місяцях. П-н Гаврилюк пильно слідить за СК рухом й щиро працює для Суспільного Кредиту.

Петро Скіцко й Петро Гурба, представники фільма "Запорожець за Дунаєм" роблять приготування виїздити з цією гарною фільмою по українських околицях. Народні доми повинні вдаватись до них і запросити їх у свою околицю.

Николай Фаріон, щирий суспільно-кредитовець із Брудергайм околиці відвідав Едмонтон минувшого тижня.

ПОДЯКА

Всім тим, що звернулися до мене з проханням, щоб я згодився поставити своє імя перед надходячу федеральну конвенцію Суспільного Кредиту в вегревильській окрузі, коли вона прийде, можливо скромно, але щиро хочу подякувати. — Та треба памятати одне: що ціла справа лежить у руках Ваших (виборців) і від Вас найбільше залежатиме чи я одержу номінацію.

З глибокою пошаною,

Антоній Г. Глинка.

Пояснення:

1\. **(а) ХТО ЗБЕРЕ НАЙБІЛЬШЕ ПРЕСФОНДУ НА ЧАСОПИС "СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ" ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ ДВОХ МІСЯЦІВ (ВІД 1. КВІТНЯ ДО 1. ЧЕРВНЯ) ОДЕРЖИТЬ ГОТІВКОЮ $25.00.**

(б) ДРУГИЙ З РЯДУ ОДЕРЖИТЬ $15.00 ГОТІВКОЮ.

(в) ТРЕТИЙ З РЯДУ ОДЕРЖИТЬ $5.00 ГОТІВКОЮ.

2\. **Імена збірачів і жертводавців Редакція містиме в часописі почавши в черговому числі. По двомісячній прес-кампанії Видавництво видасть одне число часопису в скількості 10 тисяч примірників та більше сторін. В цьому числі буде поміщений весь звіт пресхампанії. Імена жертводавців і збірачів та суму яку вони дали, чи зібрали, поміститься в часописі.**

3\. **Англійські копії цього звіта подається премієрові Ейбергартові, міністрам, СК Бердові й СК Лідзі. Хоч уряд ніколи не мав нічого спільного з часописом "Суспільний Кредит" все таки Видавництво вважає відповідним виказати урядові і т. д. хто властиво помагає часописові-й чи український загал вважає бажаним мати суспільно-кредитовий часопис в українській мові. Якщо так то він у цій пресхампанії "Резервового Фонду" здивує й чужинців, коли ні то не вказано звіт.**

4\. **В додатку до нагород і поміщення в часопису імен жертводавців і збірачів, кожний жертводавець, що зложить 50 цт., $1 або $2 одержить гарний ЦЕРТИФІКАТ (посвідку), який виказуватиме, що дана людина помогла в найважливішій хвилині для суспільно-кредитовців. Ці цертифікати будуть надруковані тромкі: 50 цт., $1, і $2. Кожний буде іншого кольору. Ті збірачі, що зберуть протягом цих двох місяців $5 пресфонду, або більше одержать гонорований (почесний) золотий цертифікат — за те, що вони приложили працю для майже необхідного часопису для українців — "Суспільний Кредит". Цих золотих цертифікатів друкуємо лише СТО, отже дається бачити хто ці цертифікати заслужить.**

5\. **Читачів "СК" повинні зацікавить, що властиво спонукало Видавництво проголосити цю кампанію:**

В початках видавання часопису "Суспільний Кредит" часописи пописали число листів до уряду, докучаючи урядові за те, що він мабуть то видає укр. суспільно-кредитовий часопис. Редакція проголосувала факт, що уряд ніколи нічого не мав спільного з видаванням українського часопису. Від самого початку Видавництво не одержало від нікого навіть одного цента на поміч часописові кромі передплатників. І тому українські суспільно-кредитовці мусять усвідомити собі факт, що їм ніхто не поможе, як не поможуть вони самі. Отже Видавництво звертається до своїх Читачів із просьбою помогти йому у цій пресхампанії. Це є перша пресхампанія "Суспільного Кредиту" від коли він почав виходити. Отже — переведім й успішно. Докажім, що українські суспільно-кредитовці є здібні також! Пічнім цей 1939 рік успішно. Зберім $2,500 пресфонду, який забезпечить існування "СК" на два роки. Памятайте, що надходять домініяльні вибори, а відтак провінціяльні вибори!

6\. **Цей раз Редакція ограничує себе на цьому короткому заклику й вірить, що дійсно свідомі одиниці пічнуть акцію таки зараз. — Щоб сотки тисяч українців в західній Канаді не годні вдержати малого часопису!.**

Річ ясна, що видавець самий усего зробити не годен. Во коли приходить 10 або 15 передплат на місяць, а видатки число часопису виносить кілька десяток долярів — то що може видавець зробити? Видавець редагує часопис абсолютно безплатно — жадних робітників не платиться. Отже одинокий видаток то є друк і почта.

В послідніх трьох роках редактор "СК" дав 611 відчитів з рамени Суспільного Кредиту — 563 в Алберті, а 47 в Саскачевані. Видаток звязаний з кожним із тих відчитів промовець таки покривав самий із добровільних збірок на салі й часами мусів ужити гріш із деяких передплат, щоб вернутися домів. Видаток подорожування в звязку зо згаданими відчитами виніс $1,833.40. Отже бачите, видавець робив, що в його силі, щоб помагати укр. загалові абсолютно безплатно. Чи після Вас він варт: поперти у цій пресхампанії. — Це лишаємо для Вас!

РЕД.

В ЧЕРГОВОМУ ЧИСЛІ "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" БУДЕ ПОМІЩЕНО:

1. Точний перебіг ухвал теперішньої албертійської сесії.
2. Цінні пояснення про Кредитні Доми.
3. Статтю про побільшені шкільні дистрикти.
4. Промову премієра Ейбергарта підчас цієї сесії.
5. Рішення про новий розподіл провінціяльних округів в Алберті.
6. Поради в справі довгів.
7. Декларація Вилдама Ірвіна, проводиря албертійських Сі-Сі-ефників, перед федеральними виборами в 1935 р.
8. Перебіг нарад в Оттаві.
9. Іскри журналіста Панька Клепала.
10. Про "Резервовий Фонд" "Суспільного Кредиту".

Присилайте передплати на "Суспільний Кредит". Збірайте на "Резервовий Фонд" "СК", щоб він мав змогу інформувати наш загал про Суспільний Кредит й інші важливі справи!

Підчас Великодних Свят попрошуйте для часопису "СК", а він працюватиме для Вас звісідж. Не отягайтеся, а таки почнайте акцію сьогодні!